

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
TEOLOGICZNEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO WE WŁOCŁAWKU
w roku 2020**

W 2020 roku z planowanych czterech, z powodu panującej pandemii koronowirusa, odbyły się tylko dwa spotkania Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, z których pierwsze miało charakter wykładu otwartego, a następane połączone było z jubileuszem 70. rocznicy urodzin ks. prof. dr. hab. Ireneusza Werbińskiego. Obecne sprawozdanie przedstawia podejmowaną na nich problematykę.

1) 27 lutego 2020 r.

Spotkanie to, które miało charakter wykładu otwartego, odbyło się w auli Prymasa Stefana Wyszyńskiego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Uczestniczyli w nim: biskup włocławski Wiesław Alojzy Mering; Dorota Dzięgielewska, dyrektor włocławskiej delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy; Stanisław Wawrzonkoski, przewodniczący Rady Miasta Włocławek; dr hab. Stanisław Kunikowski prof. KSW, rektor Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku; Barbara Kukła i Małgorzata Gontarek z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, oddział Włocławek; księża pracujący w wyższym seminarium duchownym, kurii diecezjalnej, duszpasterze z Włocławka i okolic oraz mieszkańcy Domu Księży Emerytów we Włocławku; siostry zakonne z różnych zgromadzeń mieszczących się na terenie Włocławka; nauczyciele i katecheci; alumni Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku; uczniowie ze szkół włocławskich: Zespołu Szkół Katolickich im ks. Jana Długosza oraz Liceum Marii Konopnickiej i osoby zainteresowane prezentowaną tematyką.

Po powitaniu uczestników spotkania oraz odmówieniu modlitwy w intencji zmarłych w ubiegłym roku członków Towarzystwa: bp. Broni-

sław Dembowskiemu oraz ks. Michała Sadowskiego, prezes Towarzystwa ks. dr. hab. Lech Król przedstawił prelegenta. Pierwszy wykład w 2020 roku wygłosił prof. dr. hab. Wojciech Polak, historyk, polityk, profesor nauk humanistycznych, profesor zwyczajny UMK, przewodniczący Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, od 2016 r. członek Narodowej Rady Rozwoju. Prof. Wojciech Polak wygłosił referat pt. „Wojna polsko-bolszewicka o niepodległość w 1920 roku”.

Prelegent zanim przystąpił do prezentacji właściwej treści wykładu, przedstawił „pewne elementy wprowadzające”. Na wstępie przypomniał sytuację Polski i trzech państw zaborczych w 1918 r. oraz postanowienia Traktatu Wersalskiego. Następnie prof. Polak ukazał sytuację ziem polskich w 1919 roku. Po zwycięskim zakończeniu Powstania Wielkopolskiego zaczęła się walka o Kresy Wschodnie. W myśl polityki marszałka Józefa Piłsudskiego Polska oraz obszary znajdujące się na Kresach Wschodnich miały stworzyć federację, która byłaby przeciw wagą Niemiec i Rosji. Prelegent zaznaczył, że Niemcy w 1916 r. miały koncepcję stworzenia państwa polskiego, które byłoby od nich uzależnione i dostarczałoby surowców oraz żołnierzy. Tworzenie państwa polskiego wydłużało się w czasie, a w dodatku w 1917 r. Stany Zjednoczone przystąpił do wojny. Sytuacja ta spowodowała, że Piłsudski postanowił zerwać z Niemcami i dążyć do odzyskania niepodległości inną drogą.

Po dość obszernym wstępie prelegent przeszedł do omawiania działań wojennych, które były prowadzone na terenach wschodnich w latach 1919–1920. Rosjanie na zajętych ziemiach wschodnich tworzyli republiki sowieckie. Wojna polsko-sowiecka zaczęła się w 1919 roku. W lutym 1919 r. wojsko polskie ruszyło na wschód i 19 kwietnia 1919 r. opanowało Wilno. W wyniku działań wojskowych zastała osiągnięta granica drugiego rozbioru Polski. Piłsudski chciał stworzyć federację środkowoeuropejską i podjął rozmowy z dyrektoriatem ukraińskim. Wojna, która zaczęła się w 1920 r., była wojną o wyzwolenie Ukrainy. Operacja wojskowa zaczęła się 25 kwietnia 1920 r., a kilkanaście dni później 7 maja 1920 r. Polacy zajęli Kijów. W dniu 4 lipca 1920 r. ruszył cały front rosyjski. Główne siły pod dowództwem Michała Tuchaczewskiego działały na północy, posuwając się w kierunku Warszawy. Pod wpływem Francji w lipcu 1920 r. podejmowane były rozmowy pokojowe między Polską a Rosją. Strona rosyjska próbowała narzucić swoje warunki podpisania pokoju. Bitwa warszawska i kontruderzenie wojsk polskich w sierpniu 1920 r. były zwycięstwem absolutnym. W dniu

18 października 1920 r. zostało podpisane zawieszenie broni. Wojnę polską-sowiecką kończył Traktat Ryski z 18 marca 1921 roku. Wojna nie zrealizowała planów Piłsudskiego co do stworzenia federacji, jednak podpisany w Rydze traktat dawał Polsce 20 lat pokoju i przyczynił się do wzmocnienia polskich charakterów.

Po zakończeniu wykładu, który trwał ponad godzinę, odbyła się dyskusja, którą poprowadził ks. dr Henryk Witczak, wiceprezes Towarzystwa. On też zadał pytanie, czy obecna koncepcja Trójmorza jest nawiązaniem do myśli unifikacyjnych Józefa Piłsudskiego, czy jest to coś nowego? Prelegent odpowiedział, że w ogólnym zarysie jest to nawiązanie do tych myśli, ale uważa, że bardziej jest to nawiązanie do polityki Jagiellonów z XV i XVI wieku, związku państw Europy środkowowschodniej.

Z kolei jeden z alumnów seminarium wrocławskiego zapytał, czy wojna z 1920 r. miała wpływ na pakt Ribbentrop – Mołotow z 1939 roku. Prelegent odpowiedział, że zarówno Niemcy jak i Rosja nie uznawały postanowień Traktatu Wersalskiego. Niemcy podpisały traktat, ale uważały go za narzucony dyktat. Niemcy i Rosja zbliżyły się do siebie, czego uwieńczeniem był pakt.

Następne pytanie zadał uczestnik spotkania z sali. Zaprezentował on odezwę wydaną przez rząd państwa polskiego do ludu polskiego z lipca 1920 roku. W odezwie było odwołanie się do ludu ukraińskiego z zapytaniem, czy chce samostanowienia. Odpowiadając na to pytanie prelegent stwierdził, że jest to odezwa napisana trochę w duchu lewicowym, zwrócona także do Ukraińców. W odezwie tym rząd polski pokazał, że jest rządem ludowym, gdyż został wybrany w sposób demokratyczny i ma na uwadze cele socjalne.

W ostatnim pytaniu ks. Janusz Bartczak nawiązał do wspomnianego w wykładzie nuncjusza apostolskiego Achillesa Ratti, który jako jeden z dwóch dyplomantów, obok ambasadora Turcji, nie wyjechał z Warszawy w dniach zagrożenia, i zapytał, jak ten fakt wpłynął na postawę Polaków i jak Polacy byli odbierani w Watykanie? Prelegent odpowiedział, że miało to pozytywny wpływ, gdyż w czasie Bitwy Warszawskiej obywateli się liczne nabożeństwa, a wielu kapłanów zgłosiło się do wojska jako kapelani.

Po zakończeniu dyskusji prezes Towarzystwa ogłosił, że następne spotkanie Teologicznego Towarzystwa Naukowego obędzie się 16 czerwca br., a wykład wygłosi ks. Henryk Witczak na temat wojny polsko-bolszewic-

kiej w 1920 r. z uwzględnieniem terenu Włocławka. Następne wykłady otwarte odbędą się już po wakacjach, 7 października i 19 listopada br. (które jednak z powodu powracającej epidemii koronawirusa ostatecznie nie odbyły się).

Na zakończenie słowo do zebranych wygłosił bp Wiesław Mering. Nawiązując do wykładu podkreślił on, że przekazana w nim treść ma odniesienie do teraźniejszości. Dodał również, że jednym z współkonsekratorów nuncjusza Achillesa Ratti był biskup włocławski Stanisław Zdzitowiecki, a sam Ratti nazywał siebie biskupem polskim.

2) 16 czerwca 2020 r.

Spotkanie to odbyło się w auli Prymasa Stefana Wyszyńskiego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Było ono dwuczęściowe. Pierwsza część miała charakter posiedzenia naukowego TTN WSD. Druga część była poświęcona, z okazji jubileuszu 70. rocznicy urodzin, ks. prof. dr. hab. Ireneuszowi Werbińskiemu, wieloletniemu prezesowi Towarzystwa oraz profesorowi i ojcu duchownemu seminarium włocławskiego. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Towarzystwa oraz zaproszeni goście. Obecni byli: biskup włocławski Wiesław Alojzy Mering; prof. dr hab. Stanisław Kunikowski, rektor Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku oraz redaktor Włocławskiego Wydawnictwa Naukowego; prof. dr Grzegorz Górski, rektor Instytutu Jagiellońskiego Toruńskiej Szkoły Wyższej; ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, prezes Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, kierownik katedry homiletyki UPJPII w Krakowie; ks. prof. dr hab. Marek Tatar, prezes Polskiego Stowarzyszenia Teologów Duchowości w Warszawie, prof. UKSW; ks. prof. dr hab. Jan Perszon, kierownik katedry teologii systematycznej UMK; ks. prof. dr hab. Dariusz Kotecki, dziekan Wydziału Teologicznego UMK; ks. prof. dr hab. Wojciech Cichosz, dziekan elekt Wydziału Teologicznego UMK; ks. dr hab. Zbigniew Zarembki, prof. UMK, przewodniczący rady dyscypliny nauk teologicznych UMK; ks. dr hab. Zbigniew Wanat, prof. UMK; ks. dr hab. Stanisław Suwiński, prof. UMK; ks. dr hab. Dariusz Zagórski, prof. UMK; ks. dr Maciej Radej z UPJPII w Krakowie; p. Kinga Werbińska, siostra Jubilata; przyjaciele Jubilata; członkowie i sympatycy Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku; księża profesoria seminarium włocławskiego; księża pracujący w diecezji oraz księża emeryci.

Po powitaniu uczestników prezes Towarzystwa ks. dr hab. Lech Król przedstawił prelegenta, ks. dr. Henryka Witczaka, wiceprezesa Towarzystwa, który wygłosił wykład „Bitwa Warszawska 1920 – epizod włocławski. Fakty związana z bitwą oraz pamięć o niej we Włocławku”. Plan wykładu został ujęty w trzech punktach: 1) Działania Kościoła towarzyszące bitwie, 2) Przebieg Bitwy Warszawskiej, 3) Pamięć o obronie Wisły 1920.

W ramach działań Kościoła związanych z Bitwą Warszawską (punkt 1) prelegent zaprezentował stanowisko papieża Benedykta XV (list apostolski skierowany do polskich biskupów), następnie wypowiedzi Episkopatu Polski (listy do innych państw i do narodu polskiego), a na zakończenie wypowiedzi i działania biskupa włocławskiego (wówczas kujawsko-kaliskiego) Stanisława Zdzitowieckiego.

Drugi punkt wykładu to przebieg Bitwy Warszawskiej. Prelegent przedstawił działania wojsk polskich na wschodzie oraz ofensywę wojsk bolszewickich. Następnie omówił rozmieszczenie wojsk polskich w trakcie Bitwy Warszawskiej i wreszcie usytuowanie frontu północnego wojsk polskich, którego zadaniem była obrona Dolnej Wisły, w tym Włocławka. Całość walk można podzielić na etapy: pierwszy to chaotyczne przygotowania do obrony Dolnej Wisły (do 12 sierpnia 1920), drugi to działania wojenne, w szczególności obrona Włocławka (od 14 do 19 sierpnia), trzeci to działania pościgowe za Armią Czerwoną.

Trzeci punkt to opis uroczystości dziękczynnych za obronę Włocławka zarówno w 1920 r. jak i w latach późniejszych oraz charakterystyka pamięci mieszkańców miasta o tamtych wydarzeniach do 1939 roku oraz po zakończeniu II wojny światowej.

Wykład ten w zmienionej formie został wydrukowany w obecnym tomie „Studiów Włocławskich” – s. 527–551.

Po zakończeniu wykładu, trwającego ponad godzinę, odbyła się dyskusja, którą poprowadził ks. dr Jacek Kędzierski, skarbnik Towarzystwa, dyrektor Zespołu Szkół Katolickich im. ks. Jana Długosza we Włocławku.

Na pierwsze pytanie zadane przez ks. Lecha Króla: Jakie przesłanie dla pokolenia naszych czasów płynie z tamtych wydarzeń? ks. Witczak odpowiedział, że dla pokolenia żyjącego we Włocławku do 1939 r., a nawet po 1945 r., było to mocne przesłanie. Później wraz z upływem czasu, gdy do Włocławka zaczęli sprowadzać się nowi ludzie, pamięć o tamtych wydarzeniach zaczęła się zacierać. W latach siedemdziesiątych i osiem-

dziesiątych XX wieku pewna grupa ludzi postanowiła ożywić pamięć tamtych wydarzeń. W szczególności, gdy powstał komitet odbudowy pomnika Obrońców Wisły.

Następnie pan Mirosław Głazik, nauczyciel języka polskiego, zapytał o efekty Bitwy Warszawskiej oraz dlaczego strona polska uzyskała niekorzystne warunki pokoju? Ks. Witczak odpowiedział, że nie zawsze wygrana bitwa daje korzystny rezultat. Polska nie miała wtedy wystarczających argumentów gospodarczych, aby odpowiednio wykorzystać zwycięstwo militarne. Przyznał jednak, że nie jest wystarczającym znawcą zagadnienia, aby udzielić pełnego wyjaśnienia.

Po zakończeniu dyskusji, w drugiej części posiedzenia, ks. dr hab. Jacek Szymański, rektor Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, dokonał promocji 22 tomu „Studiów Włocławskich”, dedykowanego ks. prof. dr. hab. Ireneuszowi Werbińskiemu, prezesowi Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku w latach 1997–2006 i założycielowi czasopisma naukowego „Studia Włocławskie”, z racji 70. rocznicy urodzin.

Po dokonaniu promocji ks. Lech Król wręczył 22 tom „Studiów Włocławskich” bp. Wiesławowi Meringowi oraz ks. prof. dr. hab. Ireneuszowi Werbińskiemu. Następnie ks. Król przedstawił listy gratulacyjne przysłane dla ks. Werbińskiego.

W dalszej części spotkania miały miejsce gratulacje i życzenia, które Jubilatowi złożyli: ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, ks. prof. dr hab. Marek Tatar, ks. prof. dr hab. Dariusz Kotecki, ks. prof. dr hab. Jan Perszon, ks. prof. dr hab. Wojciech Cichosz, ks. prof. dr hab. Stanisław Suwiński.

Po życzeniach prezes Towarzystwa przedstawił komunikaty.

1) Rozpoczęło się przyjmowanie artykułów do 23 tomu „Studiów Włocławskich”, dedykowanych ks. prof. Leonardowi Ficowi.

2) Zgłosiło się pięciu nowych kandydatów do Towarzystwa.

3) Kolejne spotkanie Towarzystwa odbędzie się 7 października br., na którym wykład wygłosi prof. Grzegorz Kucharczyk z UAM w Poznaniu, a następne 19 listopada br. (ze względu na pandemię spotkania te nie odbyły się).

Na zakończenie spotkania głos zabrał bp Wiesław Mering. Ks. biskup skierował słowa do Jubilata, ks. Ireneusza Werbińskiego i powiedział, że bardzo ceni u niego nie tylko umiejętność kształtowania intelektualnych innych, o czym świadczą liczne prace magisterskie i doktoraty

napisane pod jego kierownictwem, ale ceni również Jubilata za to, że kształtuje serca innych przez liczne rekolekcje i wygłoszone kazania. Po życzeniach ks. prof. Ireneusz Werbiński przedstawił swoje wspomnienia związane z początkiem studiów, na które skierował go biskup Jan Zaręba.

3) Planowane spotkania, które się nie odbyły

W drugim półroczu 2020 roku zaplanowano dwa wykłady otwarte, które miały odbyć się, jak dotychczas, w auli kard. Stefana Wyszyńskiego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Wcześniej były już zapowiedziane w komunikatach TTN WSD, w ramach wykładu otwartego, 7 listopada 2019 roku. Z powodu jednak pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 żaden z nich się nie odbył. Wykłady powyższe dotyczyły następujących tematów, które mieli podjąć, w wyznaczonych terminach, wcześniej zaproszeni prelegenci:

Wykład pt.: „Pamięć i tożsamość w nauczaniu św. Jana Pawła II i sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego” – temat wykładu miał wygłosić dobrze znany społeczeństwu polskiemu, prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk. Zaproszony prelegent jest profesorem Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, pracownikiem Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu oraz Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Poza licznymi publikacjami naukowymi, jest też współautorem serii podręczników historii do gimnazjum *Przez tysiąclecia i wieki*.

Wykład nie tylko wyznaczono na dzień 7 października 2020 r., na godz. 16.00 (środa), ale podjęto konkretne poczynania organizacyjne. Na przykład wysłano zaproszenia do szkół włocławskich, zgromadzeń zakonnych i indywidualnych osób. Z powodu nasilającej się w tym czasie pandemii, we Włocławku i w rejonie, drogą korespondencyjną odwołano powyższy wykład otwarty.

Organizację wykładu zaplanowano w ramach jubileuszu 100. lecia urodzin św. Jana Pawła II i przygotowania duchowego do beatyfikacji sługi Bożego Stefana Kard. Wyszyńskiego. Sługa Boży, okreśłany mianem Wielkiego Prymasa Tysiąclecia, był prezbiterem diecezji włocławskiej. Formację intelektualno-duchową otrzymał w WSD we Włocławku.

Wykład pt.: „Święty Jan Paweł II i Sługa Boży kard. Stefan Wyszyński – drogi świętości” – umówionym prelegentem wykładu był ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski z Uniwersytetu kard. Ste-

fana Wyszyńskiego. Prelegent jest znanym w świecie polskim biblistą. Pełni funkcję Przewodniczącego Stowarzyszenia Biblistów Polskich, jest Członkiem Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk itd. Poza licznymi publikacjami naukowymi i popularnonaukowymi, jest też autorem wielu pozycji książkowych z zakresu biblistyki. W 2014 roku został laureatem prestiżowej Nagrody Ratzingera, którą watykańska Fundacja Josepha Ratzingera – Benedykta XVI przyznaje najwybitniejszym teologom świata.

Także problematyka tego wykładu była planowana w aspekcie jubileuszu 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II i przygotowania do beatyfikacji sługi Bożego Stefana Kard. Wyszyńskiego (która z powodu pandemii nie odbyła w planowanym terminie – czerwiec 2020 r.). Szczególną motywacją wyboru ks. prof. Waldemara Chrostowskiego na wykładowcę spotkania była jego osobista więź ze Sługą Bożym kard. Stefanem Wyszyńskim. Z jego rąk otrzymał w archikatedrze warszawskiej, 6 czerwca 1976 roku, sakrament święceń kapłańskich.

Wykład otwarty wyznaczono na dzień 19 listopada 2020 roku, na godz. 16.00 (czwartek). Został także odwołany z powodu szalejącej w tym czasie pandemii.

4) Posiedzenie Zarządu TTN WSD we Włocławku

W dniu 3 czerwca 2020 r. odbyło się posiedzenie Zarządu TTN WSD. Uczestniczyli w nim: ks. dr hab. Lech Król (prezes TTN WSD), ks. dr Henryk Witczak (wiceprezes TTN WSD), ks. dr hab. Janusz Borucki (sekretarz TTN WSD), ks. dr Jacek Kędziński (skrabnik TTN WSD) oraz dwóch informatyków: p. mgr Dariusz Lis (członek TTN WSD) i p. inż. Krzysztof Jabłoński. Posiedzenie miało miejsce w mieszkaniu ks. Lecha Króla. Ks. prezes, po wspólnej modlitwie, przywitał wszystkich obecnych i przedstawił problematykę, będącą przedmiotem obrad Zarządu. Chciał, jak zaznaczył, aby zapoznał się z nią i podjął optymalne decyzje dla Towarzystwa i jego periodyku naukowego. Ponieważ posiedzenie dotyczyło kwestii zmiany witryny internetowej Towarzystwa oraz stworzenia dwóch osobnych stron dla TTN WSD i dla „Studiów Włocławskich”, dlatego uzasadnił obecność wyżej wymienionych informatyków. Po wprowadzeniu poprosił p. mgr Dariusza Lisa i p. inż. Krzysztofa Jabłońskiego o zapoznanie Zarządu z zasygnalizowaną problematyką. Treść wypowiedzi koncentrowała się wokół trzech następujących elementów:

a) Zmiana oprogramowania witryny internetowej Czasopisma

Pan Dariusz Lis poinformował, że obecne oprogramowanie (WordPress) realizujące witrynę internetową Czasopisma działa prawidłowo. Jest wprawdzie bezpłatnym, nowoczesnym i stale ulepszanym rozwiązaniem, jednak przeznaczonym do prowadzenia witryn internetowych głównie dostarczających wiadomości. Nie posiada niestety funkcjonalności wspierających tryb wydawniczy czasopism naukowych. Takowe posiadają inne, specjalistyczne oprogramowania. Najczęściej używanym i jednym z najbardziej rozbudowanych jest oprogramowanie Open Journal Systems (OJS). Pomimo że również bezpłatne, to umożliwia przeprowadzanie w sposób automatyczny wszelkich podstawowych czynności z wszystkich etapów cyklu wydawniczego czasopism naukowych. Pozwala przy tym na komunikację między podmiotami tego cyklu oraz nadzoruje ją. Dodatkowo posiada możliwości przesyłania danych z/do innych systemów z obszaru publikacji naukowych, co jest szczególnie ważne z punktu widzenia integracji z różnymi platformami indeksującymi publikacje naukowe. Na koniec swej wypowiedzi, p. Dariusz Lis wyraził opinię o dużych korzyściach dla Redakcji jakie przyniesie wdrożenie nowego oprogramowania, zachęcił zarząd Towarzystwa do podjęcia decyzji akceptującej to wdrożenie i zadeklarował, że przeprowadzi je samodzielnie i bezpłatnie.

Uczestnicy spotkania zadawali wiele pytań i podjęli długą dyskusję. Poruszali różne zagadnienia szczegółowe. Wskazali na duże zmiany – głównie organizacyjne – jakie wniesie ewentualne wdrożenie, z jednej strony widząc w niektórych z nich problem, a przynajmniej wyzwanie, ale z drugiej strony dostrzegając zasadnicze korzyści dla działania Redakcji.

Po dyskusji zarząd Towarzystwa zdecydował o zaakceptowaniu wdrożenia oprogramowania OJS na witrynie internetowej Czasopisma.

b) Zmiana miejsca utrzymywania witryny internetowej Czasopisma

Ks. Lech Król poinformował zebranych, że dotychczasowym miejscem utrzymywania witryny internetowej Czasopisma jest internetowa usługa utrzymywania stron internetowych (tzw. hostingu) jaką kiedyś zamówił p. inż. Krzysztof Jabłoński u jednego z usługodawców internetowych do swoich prywatnych celów i którą w jakiejś części grzecznościowo używał Czasopismu. Następnie zasugerował, że właściwszym i przejrzystszym rozwiązaniem będzie zamówienie przez Teologiczne Towarzystwo Naukowe WSD podobnej usługi i przeniesienie do niej witryny internetowej Czasopisma.

Pan inż. Krzysztof Jabłoński przedstawił, jak w przeszłości doszło do zaistnienia takiego stanu rzeczy i jego utrzymywania się przez kolejne lata. Poparł sugestię poprzednika na temat zamówienia przez Towarzystwo niezależnej usługi hostingu do celów Czasopisma.

Pan mgr Dariusz Lis poinformował o przewidywanych kosztach zamówienia i korzystania z przedmiotowej usługi. Zaproponował usługę u jednego z usługodawców internetowych, za którą opłata będzie wynosiła ok. 200,00 zł brutto, na okres trzech lat.

Po krótkiej dyskusji zarząd Towarzystwa zdecydował o zakupie stosownej internetowej usługi hostingu do utrzymywania witryny internetowej Czasopisma.

c) Utworzenie witryny internetowej Towarzystwa

Pan mgr Dariusz Lis zwrócił uwagę na istnienie pewnego stanu rzeczy na witrynie internetowej Czasopisma. Przypomniał, że Czasopismo posiadające swą witrynę internetową jest dziełem Teologicznego Towarzystwa Naukowego WSD we Włocławku, które samo nie posiada własnej witryny internetowej. Z tego powodu w witrynie internetowej Czasopisma utrzymywane są informacje o działalności Czasopisma, jak również informacje na temat Towarzystwa. Wyraził opinię o potrzebie wydzielenia informacji o Towarzystwie do nowej witryny internetowej dostępnej pod inną nazwą, tzw. domeny internetowej. Zaproponował nazwę ttn.wloclawek.pl oraz zadeklarował bezpłatne opracowanie i wdrożenie nowej witryny internetowej za pomocą bezpłatnego oprogramowania.

Zarząd Towarzystwa zdecydował o utworzeniu witryny internetowej Towarzystwa i umieszczeniu jej pod nazwą ttn.wloclawek.pl.

Na zakończenie ks. Lech Król podziękował wszystkim za obecność na posiedzeniu Zarządu TTN WSD, panom informatykom za rzeczowe i komunikatywne wprowadzenie i zapoznanie z zarysowaną problematyką, a Członkom Zarządu za udział w merytorycznej dyskusji i podjęte decyzje. Spotkanie, które trwało ponad 2,5 godziny, zakończono wspólną modlitwą.

ks. Janusz Borucki

* * *

W bieżącym roku stopnie naukowe doktora otrzymali następujący kapłani związani uprzednio lub obecnie z Towarzystwem: 1) ks. mgr lic.

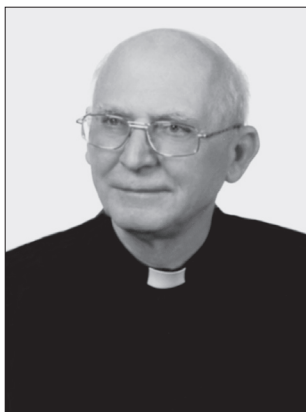
Ireneusz Świątek na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie po przedstawieniu pracy „Pieśń o winnicy (Iz 5, 1–7) i jej reinterpretacja w Ewangeliach synoptycznych”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Janusza Kręcidły, w dniu 10 czerwca stopień doktora teologii w zakresie bibliistyki; 2) ks. mgr lic. Krzysztof Rogala na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie po przedłożeniu rozprawy pt. „Obowiązki i prawa duchownych w ustawodawstwie biskupów wrocławskich po Soborze Watykańskim II” napisanej pod kierunkiem ks. dr. hab. Janusza Gręźlikowskiego, w dniu 16 czerwca stopień naukowy doktora nauk społecznych w dyscyplinie prawo kanoniczne.

Ukazały się m.in. następujące publikacje członków Towarzystwa: pięć zbiorów tekstów bp. Wiesława A. Meringa *Kleksy 2; Dialogi; Obecni w sercu i pamięci; Qui tacet, consentire videtur, Biskup Wiesław Alojzy Mering o kwestiach społecznych; Trochę świata* – wszystkie wydane przez wrocławskie Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników; ks. Jerzego Bagrowicza *Tym, których spotykałem. Zapiski i wspomnienia z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika* (Toruń 2020) i tegoż razem z ks. Maciejem Korczyńskim jako współautorem *Z kapeluszem w ręku. Ks. Piotr Tomaszewski, kapłan, wychowawca, duszpasterz Włocławka* (Włocławek 2020), dzieło sfinansowane przez kilku znaczących wrocławskich kapłanów i przekazane gratisowo wszystkim kapłanom diecezji wrocławskiej; ks. Ireneusza Werbińskiego *Pedagogia rodzinna* (Pelplin 2020); ks. Stanisława Jankowskiego SDB *Życie codzienne w Piśmie Świętym. Środowisko – religia – kultura* (Warszawa 2020); ks. Stefana Spychalskiego *Kierunki... Drogi* (Włocławek 2020), wydane nakładem autora i ofiarowane bliskim mu osobom; ks. Krzysztof Konecki na swoje 70. urodziny wydał własnym nakładem publikację pt. *Sacrae liturgiae servus* (Włocławek 2020).

Ponadto członkowie Towarzystwa opublikowali swoje opracowania w 23 tomie „Studiów Włocławskich”, a także w innych czasopismach naukowych oraz dziełach zbiorowych.

* * *

W roku sprawozdawczym zmarło trzech członków Towarzystwa: ks. infuł. mgr Witold Bura, wieloletni pracownik Kurii Diecezjalnej Włocławskiej, w latach 1983–1992 wykładowca wrocławskiego seminarium duchownego; **ks. bakal. Henryk Połuszny**, wykładowca tegoż seminarium w latach 1995–2000; **ks. dr hab. Józef Dębiński**.

Ks. Witold Bura urodził się 23 IX 1929 r. w Poznaniu. W latach 1948–1952 odbył studia w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu i po ich ukończeniu otrzymał dyplom ekonomisty (magistra). W 1955 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku i po odbyciu sześcioletnich studiów filozoficznych i teologicznych, 21 maja 1961 r. otrzymał święcenia kapłańskie w katedrze włocławskiej. Po sześciu latach pracy wikariuszowskiej, w 1967 r. został powołany do pracy w Kurii Diecezjalnej Włocławskiej, gdzie przez 41 lat pełnił różne

funkcje w Wydziale Ekonomicznym, nie licząc innych pobocznych. W tym czasie, w latach 1973–1976, odbył studia specjalistyczne z prawa kanonicznego na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, które uwieńczył uzyskaniem stopnia magistra na podstawie pracy „Trwałość małżeństwa w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w Polsce za lata 1945–1974”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Tadeusza Pawluka. W latach 1983–1992 wykładał w seminarium włocławskim prawo wyznaniowe.

Jako profesor seminaryjny *ipso facto* został włączony do powstałego w 1984 r. Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku i należał do niego do końca swego życia, ale nie podejmował w nim aktywnej działalności, tylko sporadycznie uczestniczył w jego spotkaniach.

Zmarł 7 IV 2020 r. we Włocławku-Michelinie. Został pochowany w kwaterze kapłańskiej włocławskiego cmentarza przy al. Chopina.

Biogram zob. L. Witzak, *Wspomnienie o śp. ks. infułacie Witoldzie Burze*, MDW1, 103(2020), nr 6, s. 639–647.

Ks. Henryk Postuszny urodził się 22 IV 1930 r. w Podgaju (parafia Służewo). W latach 1951–1956 odbył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku i po ich zakończeniu 8 lipca 1956 r. został wyświęcony na kapłana. W 1964 r. został skierowany na studia specjalistyczne z psychologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, które uwieńczył uzyskaniem stopnia magistra; w 1965 r. wyjechał do Anglii i studiował tam filologię angielską, uzyskując stopień bakalaureata. Podczas dłuższego pobytu tamże był m.in. długoletnim (od 1981 r.) dyrektorem Fundacji im. Jadwigi Kilaczyckiej w Londynie,

udzielającej stypendiów na kursy języka angielskiego dla kapłanów odbywających studia specjalistyczne, wśród których znaleźli się także kapłani diecezji włocławskiej.

W latach 1995–2000 wykładał psychologię pastoralną i uczył języka angielskiego we włocławskim Wyższym Seminarium Duchownym.

Od 1995 r. należał do Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Wspierał finansowo w początkowym okresie organ Towarzystwa „Studia Włocławskie”, sponsorując tom 1(1998)

i tom 4(2001). W 1998 r. (14 V) wygłosił na spotkaniu Towarzystwa referat pt. „Psychiczne uwarunkowania kandydatów do kapłaństwa i życia zakonnego”, oparty na własnych badaniach, wydrukowany następnie w „Studiach Włocławskich” – t. 1(1998), s. 179–193. W tymże czasopiśmie opublikował jeszcze dwa artykuły na temat dojrzałej osobowości: 1) *Rola czynności uczuciowo-dążeńowych w formowaniu dojrzałej osobowości według Hugona Kołłątaja* (zapewne reminiscencje jego pracy magisterskiej na KUL-u) – 2(1999), s. 201–212; 2) *Potrzeby w służbie dojrzałej osobowości*, 3(2000), s. 238–246.

Zmarł 20 VI 2020 r. w Ciechocinku i pochowany został na cmentarzu parafialnym w Liskowie (diec. kaliska).

Biogram zob. W. Pasierowski, *Wspomnienie o śp. ks. prał. Henryku Posłuszny*, MDWł, 103(2020), nr 12, s. 1298–1302.

Ks. Józef Dębiński urodził się 8 III 1951 r. w Kłonowie. Świecenia kapłańskie przyjął 1 VI 1975 r. w katedrze włocławskiej. Będąc wikariuszem podjął studia z zakresu teologii dogmatycznej na Wydziale Teologicznym KUL ukończone uzyskaniem stopnia magistra teologii. Następnie studiował historię i uzyskał na Wydziale Historycznym UMK w Toruniu stopień magistra w zakresie nauk historycznych. Tam też w 2000 r. obronił pracę doktorską.

Po 26 latach pracy na stanowisku wikariusza i proboszcza, w 2001 r. przeniósł się do

Torunia, gdzie w latach 2003–2009 prowadził zajęcia w Instytucie Stosunków Międzynarodowych UMK w Toruniu. Następnie był wykładowcą Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. W 2010 r. uzyskał tytuł dr. hab. historii. Opublikował trzy książki i kilkadziesiąt artykułów z zakresu historii i teologii.

Od 2017 r. należał do Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Sporadycznie uczestniczył w jego spotkaniach naukowych, wygłosił na jednym z nich referat „Józef Piłsudski a Kościół katolicki w Polsce. W 80. rocznicę śmierci Marszałka” (27 V 2015), a także publikował artykuły w czasopiśmie naukowym czasopisma – „Studia Włocławskie”.

Zmarł 20 IX 2020 r., w 69. roku życia i 45. roku kapłaństwa. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Ciepieniu.

Biogram zob. W. Frączak, *Wspomnienie o śp. ks. Józefie Dębińskim*, MDWł, 103(2020), nr 12, s. 1304–1307.